

Verksamhetsplan för Umebrå 2023–2024

UMEBRÅS VISION

Umeå ska växa – tryggt och säkert

UMEÅ
KOMMUN

UmeBrå

Om Umebrå

Umebrå är Umeå kommuns lokala brotts- och drogförebyggande råd och består av representanter från kommunen, polisen och Region Västerbotten. De största förebyggande insatserna i Umeå kommun genomförs inom ramen för de olika samhällsaktörernas ordinarie verksamheter. Umebrå skapar också samverkansytor, möjliggör kunskapsutbyte och sprider information om befintligt förebyggande arbete. Arbetssättet är kunskapsbaserat, och skapar en gemensam lägesbild i samverkan som gör det möjligt att identifiera och åtgärda brister efter lokala behov.

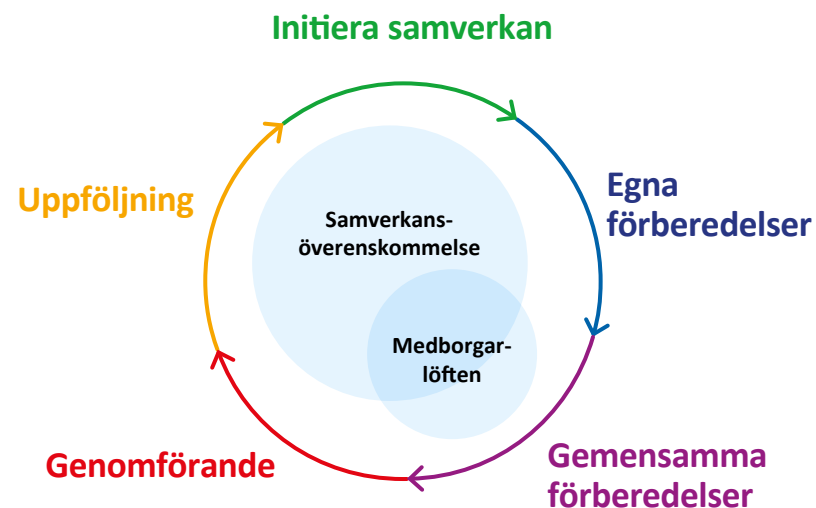
Umebrås mål enligt samverkansöverenskommelsen

- Minska brottsligheten i Umeå kommun.
- Öka tryggheten i Umeå kommun.
- Minska nyttjandet av alkohol, narkotika, tobak, dopning samt motverka överdrivet spelande som kan leda till brottslighet.

Verksamhet

Umebrås verksamhet ingår i avdelningen strategisk utveckling och kansliet består idag av tre tjänstepersoner. Umebrå kansli ansvarar för samordningsfunktionen och det strategiska utvecklingsarbetet kring brotts- och drogförebyggande arbete i enlighet med kommunstyrelsens grunduppdrag. Umebrås verksamhet är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001 och verksamheten arbetar med uppföljning, daglig styrning och ständiga förbättringar för att utveckla det förebyggande arbetet i Umeå kommun.

Kvalitetsarbetet för ANDTS förebyggande arbetet följer den europeiska standarden EDPQS. Ladda ner Folkhälsomyndighetens handbok "[Att lyckas med ANDTS-prevention](#)" på Folkhälsomyndighetens webbplats: folkhalsomyndigheten.se.

Vision: Umeå växer tryggt och säkert

Samverkansöverenskommelse 2021–2024

Medborgarlöften
2023–2024

Umebrås verksamhetsplan
2023–2024

Fokusområden

Ett Umeå
fritt från våld

Umeå ska
växa hållbart utan
utsatta områden

Krafttag
mot narkotika

Inriktningsmål

För Umebrå är det relevanta inriktningsmålet, mål 2: *Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden*, som är kopplat till programmet för social hållbarhet. Det brotts- och drogförebyggande arbetet samt trygghetsskapande är en viktig del av programmets inriktning.

Grunduppdrag

Leda och samordna kommunens brotts- och drogförebyggande verksamhet samt följa upp och rapportera utvecklingen till kommunfullmäktige. Bereda ärenden och ansvara för uppföljning av kommunfullmäktiges beslut. Uppföljning och återrapportering av resultat och utveckling inom viktiga områden genom rapporter, relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik för att belysa och analysera utfall, trender och mönster.

Social och situationell
brottsprevention

Våldsbejakande
extremism

Trygghet i offentliga rummet

Natt- och trygghetsvandringar

Trygghetsöverenskommelser

Metodutveckling

Strategiskt
kommunikationsarbete

Rapporter

Orsaksanalyser

Lägesbildsarbete

EST

Umebrå forum

Område	Beskrivning	Uppföljning
Medborgarlöften	Planera, utforma och utveckla medborgarlöften i samarbete med Polismyndigheten. Efter analys av lokal lägesbild sammanställa Umeå kommuns och polismyndigheten löften till medborgarna.	Uppföljning och avstämning av medborgarlöften och planerade aktiviteter två gånger per år, vår och höst.
Främja och utveckla samverkan	Samverkan kring brotts- och drogförebyggande arbete är en viktig uppgift för Umebrå. De största förebyggande insatserna i Umeå kommun genomförs genom de olika samhällsaktörernas ordinarie verksamheter.	Årlig uppföljning.
Umebrå forum	Planera, genomföra och utvärdera Umebrå forum – en mötesplats för lokala aktörer i det drog- och brottsförebyggande arbetet. Se över mötenas format, tema och målgrupp för att anpassa utbudet till efterfrågan.	Utvärderingsenkät och uppföljningsmöte.
Samverkan, kartläggning, omvärldsbevakning	Övergripande samverkansstruktur med fokus på kartläggning, omvärldsbevakning och analys. Syfte är att följa utvecklingen, identifiera problemområden och möjliggöra effektiva insatser med utgångspunkt i den nationella ANDTS-strategin. Arbetet sker genom samverkansråd, lokala, regionala och nationella nätverk. I första hand fokuserar insatserna på ett förebyggande perspektiv men hela kedjan av insatser är viktig och även kopplingar till områden som hänger samman med ANDTS-frågor som exempelvis, psykisk ohälsa, jämställdhetsfrågor, barn och unga i utsatthet, skolresultat och kriminalitet.	Uppföljning på olika nivåer.
Krafttag mot narkotika	Utifrån en förändrad problematik gällande narkotika bland unga kommer särskilt fokus att riktas inom detta ämnesområde. Särskilt prioriterade områden är lokal lägesbild, kompetens om cannabis, insatser i skolan, ledningsstöd för chefer, att fånga upp unga tidigt, samsjuklighet, anhörigfrågor, kopplingar mellan missbruk och kriminalitet, unga vuxna, utveckling av samverkanstruktur samt kommunikation med vårdnadshavare.	Uppföljning sker genom kommunens styr- och ledningsprocess.
Minska användandet av dopningpreparat	Motverka användandet av dopningpreparat genom samverkan, främst inom ramen för Västerbottens dopningkommitté. Fokus på kompetens inom ämnesområdet samt viktiga målgrupper. Särskilt prioriterat är att skapa en kedja av insatser från förebyggande arbete, tidig upptäckt till behandlande insatser.	Arbetet följs upp av Västerbottens dopningkommitté samt samverkansråd kring alkohol, narkotika, dopning och spel.
Umeå växer tryggt och säkert	Samordna det kommunövergripande samverkansarbetet med att förebygga social oro och utanförskap. Från och med 2023 ingår det arbetsområdet i <i>Programmet för social hållbarhet</i> .	Ingår i uppföljning av <i>Programmet för social hållbarhet</i> .

Område	Beskrivning	Uppföljning
Anpassning till den nya lagstiftningen om kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete	I samverkan utveckla arbetet med att kartlägga brottsligheten och otryggheten i kommunen, i enlighet med den nya lagen om kommuners brottsförebyggande ansvar som träder i kraft 1 juli 2023.	Planeras och utvecklas.
Arbeta mot våldsbejakande extremism	Syftet är att utveckla samverkan för att förebygga våldsbejakande extremism i alla dess former i Umeå kommun. Hela kedjan av insatser i frågor som rör våldsbejakande extremism är viktig även om ett särskilt fokus ligger vid förebyggande insatser. Umeå kommun har ett konsultationsforum mot våldsbejakande extremism som dels erbjuder konsultation till yrkesverksamma.	Uppföljning av konsultationer enligt enkät. Sammanställning av antal träffar, och genomförda åtgärder.
Arbetet med övergripande handlingsplan mot våld	Umeå är samordningsansvarig verksamhet och ska tillsammans med Centrum mot våld (CMV) arbeta med den av kommunfullmäktige beslutade handlings- och aktivitetsplanen. Centrum mot våld utgör en plattform för genomförandet av handlingsplanen, med mottagning för våldsutsatta och mottagning för våldsutövare.	Handlingsplanen ska revideras och anpassas till kommande ledning- och programstyrning.
Förebygga stölder och bedrägerier	Förebygga stölder genom samverkan, främst genom deltagande i Stöldskyddsföreningen.	Utvärdering inom ramen för Stöldskyddsföreningens verksamhet.
Samverkan kring Motorburen Ungdom	Umeå kommun, Polisen, näringsliv och motorföreningar samverkar för att motverka de problem som uppstår kopplat till det ökade antalet A-traktorer och spontana bilträffar, som nedskräpning, otrygghet, trafikbrott, hög musik. Arbetet har även en främjande fokus med syfte att stärka motorintresset hos unga och deras möjligheter att mötas i det offentliga rummet på ett tryggt och säkert sätt.	Årlig uppföljning.
Trygghet i offentliga rummet	Öka tryggheten i offentliga rummet i samverkan med till exempel Gator och parker, centrum-utvecklare och fastighetsägare. Metoder som används kan till exempel vara orsaksanalys, nattvandring och trygghetsvandring.	Årlig uppföljning.
Kommunikation	Kampanjer, utveckla kanaler, nyhetsbrev, press och media, webbbarbete, sociala medier, omvärldsbevakning, utvärdering, orsaksanalys, trygghetsvandringar, samordnade insatser för unga i riskzon.	Kommunikationsplanering med årlig uppföljning.
Nationell konferens Råd för framtiden 2024	Ta fram underlag för att Umeå ska samarrangera Brås Nationella konferens <i>Råd för framtiden</i> . Umeå kommun och polismyndigheten har ett väl utvecklat brottsförebyggande arbete, som utförs strukturerat och i samverkan med andra aktörer. Konferensen ska hålla hög kvalitet och fokusera på hur man kan utveckla och stärka det brottsförebyggande arbetet samt ge deltagarna praktisk kunskap att använda den i sitt dagliga arbete.	Beslut om genomförande mars 2023.

Bevakningsområden

Umebrå bevakar flera olika områden utöver de som förtydligats i verksamhetsplanen. Vid behov görs satsningar inom dessa områden.

- Trafik
- Inbrott
- Brott mot äldre.

Samverkansgrupper där strategiska utvecklare deltar

Umebrå deltar i följande nätverk och samverkansgrupper (tillfälliga grupper och nya grupper kan tillkomma vid behov).

- Stöldskyddsföreningen Västerbotten (SSF)
- SKR nätverk för brottförebyggande arbete i mellanstora kommuner
- Länsamverkansnätverk Motorburen Ungdom
- Länsstyrelsens samverkansgrupp för de nordliga länen
- Länsamverkansgrupp ANDTS
- Brisnätverket
- Brottförebyggande Rådets nätverk för forskning och praktik
- SMADIT (Samverkan mot alkohol och droger i trafiken)
- PUMAC (Planeringsgruppen för utbildningar inom missbruksområdet i Västerbotten)
- Västerbottens dopingkommitté

Arbetsmetoder

Umebrå arbetar med flera arbetsmetoder, framför allt enligt *Samverkan i lokalt brottförebyggande arbete*. Samverkansprocessen är enligt följande:

1. Egna förberedelser
2. Gemensam lägesbild
3. Orsaksanalys
4. Genomförande
5. Uppföljning

För att kunna bidra med och säkerställa expertkunskap inom våra bevakningsområden ingår det att:

- Omvärldsbevaka det brotts- och drogförebyggande fältet, regionalt, nationellt och internationellt.
- Ta del av, sammanställa och genomföra mätningar (bland annat Unga-enkäten)
- Arrangera Umebrå-forum för kunskapsutbyte och dialog inom det brotts- och drogförebyggande området
- Analysera grupper som bedöms vara i riskzonen att hamna i kriminalitet.

Kommunikation

Mycket av vårt arbete sker genom god kommunikation och förståelse för det kommunikativa fältet. Det kan handla om att informera om risker med att bruka alkohol, droger och narkotika, om trygghetsläget i kommunen, om att minska motivationen hos personer till att begå brott genom beteendeförändrande kommunikation, samt om att få till kommunikationsprocesser mellan samverkansparter. Inför varje år görs en övergripande kommunikationsplan och särskilda kommunikationsplaner tas fram vid större aktiviteter. Vi har en kommunikationsfunktion kopplad till Umebrås kansli.

Kvalitetscertifiering

Umebrå är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001 och verksamheten arbetar med uppföljning, daglig styrning och ständiga förbättringar för att utveckla det förebyggande arbetet i Umeå kommun.